

JAARREKENING 2018

april 2019

INHOUDSOPGAVE

Pagina

1. Verklaring Raad van Toezicht

1.1	Verklaring Raad van Toezicht	2
-----	------------------------------	---

2. Bestuursverslag

2.1	Bestuursverslag	4
-----	-----------------	---

3. Jaarrekening

3.1	Balans per 31 december 2018	14
3.2	Staat van baten en lasten over 2018	16
3.3	Kasstroomoverzicht over 2018	17
3.4	Toelichting op de jaarrekening	18
3.5	Toelichting op de balans	22
3.6	Toelichting op de staat van baten en lasten	28
3.7	Wet Normering Topinkomens	32

4. Overige gegevens

4.1	Controleverklaring	34
-----	--------------------	----

5. Bijlagen

5.1	Nevenfuncties Raad van Toezicht	38
5.2	Begroting 2019	39
5.3	Verantwoording subsidies over 2018	40

Verklaring Raad van Toezicht jaarrekening 2018

LOC is een netwerkorganisatie van zelfstandigen. Alleen twee medewerkers van het bedrijfsbureau zijn in vaste dienst. Twee coördinatoren sturen het netwerk aan. Eén van hen heeft de formele taak van directeur-bestuurder. De andere van de controller. Zij zijn ook zelfstandigen. De Raad van toezicht sluit een raamcontract met de coördinatoren. En de coördinatoren huren ondernemers in om de werkzaamheden uit te voeren. Het netwerk werkt binnen het kader van de visie 'Waardevolle zorg'. Over de toekomst van de gezondheidszorg 2010-2050'.

In 2018 kwam de Raad van Toezicht vier keer in reguliere vergaderingen bijeen. In de vergaderingen is vooral gesproken over de voortgang van de werkzaamheden, actuele thema's (zoals nieuwe wetgeving voor cliëntenraden), voortgang van projecten en over de speerpunten voor 2019. In iedere vergadering is een vaste lijst met punten besproken, die mogelijk een risico vormen voor LOC. Daarnaast heeft de Raad van Toezicht de jaarrekening 2017 en de begroting 2019 goedgekeurd. In oktober heeft de Raad van Toezicht in het bijzijn van de coördinatoren een heidag gehouden. Daarin is gesproken over de koers van LOC, waarbij er speciale aandacht was voor de positie van LOC in het jeugddomein. En de vraag hoe we medezeggenschap goed organiseren, terwijl steeds meer mensen zorg thuis ontvangen van verschillende aanbieders tegelijk.

De Raad van Toezicht heeft ook gesproken over het eigen functioneren. En over uitbreiding van de Raad van Toezicht van 3 naar 4 leden, omdat 3 leden in de praktijk kwetsbaar blijkt. Daarnaast heeft de raad van Toezicht een jaargesprek gehouden met de coördinatoren over hun functioneren.

De Raad van Toezicht is diverse keren aanwezig geweest bij het adviesforum en overleggen met ondernemers en vrijwilligers van LOC. Voortgang van de veranderingen en de toekomstige diensten van LOC waren daar de onderwerpen.

In 2018 bestond de Raad van toezicht uit drie personen. Namelijk: Pieter Vos (voorzitter), Monique van den Hoed (financiën) en Rob Dalmijn (algemeen lid). Rob Dalmijn is helaas op 15 oktober 2018 overleden. Ferdinand Beer is als stagiair aan de raad van toezicht toegevoegd, die als ervaringsdeskundige meedraait in de raad van toezicht. Zijn stageperiode is geëindigd op 24 oktober 2018. Eind 2018 is gestart met de werving van twee nieuwe leden voor de Raad van Toezicht.

De beide coördinatoren hebben de Raad van toezicht goed en volledig geïnformeerd; de vergaderfrequentie is voldoende en de contacten met cliëntenraden, regionale bestuurders, ondernemers en vrijwilligers zijn functioneel. De Raad van Toezicht heeft nauwgezet toegezien op de financiële ontwikkelingen van de organisatie. De coördinatoren informeren de leden van Raad van toezicht periodiek over alle financiële ontwikkelingen. LOC heeft het jaar 2018 met een ruim positief resultaat afgesloten. In het bestuursverslag staat een nadere toelichting op de financiële ontwikkeling van LOC.

Vergoeding en nevenfuncties

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen een waarderingsbijdrage van € 375 per kwartaal. De voorzitter van de Raad van Toezicht ontvangt € 750 per kwartaal. Naast deze waarderingsbijdrage kunnen de (reis)kosten die door de leden van de Raad van Toezicht gemaakt worden, gedeclareerd worden.

Een overzicht van nevenfuncties van de leden van de Raad van Toezicht is als bijlage aan de jaarrekening toegevoegd. Alle nevenfuncties zijn door de leden van de Raad van Toezicht gemeld en beoordeeld op mogelijke belangenverstrengeling en strijdigheid met de statuten.

In 2018 is geconstateerd dat leden van de Raad van Toezicht geen nevenfuncties hadden die strijdig zijn met de statuten noch belangenverstrengeling veroorzaakten.

In de wetenschap dat LOC Zeggenschap in zorg vorm geeft aan haar missie, heeft de Raad van Toezicht op 20 mei 2019 de jaarrekening over het boekjaar 2018 vastgesteld.

Pieter Vos,
Voorzitter
Mei 2019

2.1 Bestuursverslag

LOC Zeggenschap in zorg is een netwerk van mensen die zich betrokken voelen bij en zich inzetten voor waardevolle zorg. In dit bestuursverslag leest u hoe het netwerk in 2018 eruit ziet, welke activiteiten zijn uitgevoerd en welke resultaten zijn behaald.

Werken vanuit visie

LOC werkt vanuit de visie ‘waardevolle zorg’. De maatschappelijke bijdrage van LOC staat in de visie: “Bijdragen aan hoogwaardige kwaliteit van leven van hen die afhankelijk zijn van zorg en welzijn door hun zeggenschap te optimaliseren en zo de kwaliteit van de sectoren zorg en welzijn op een hoger plan te brengen”. De visie is de basis voor LOC. De visie bepaalt wat we wel en wat we niet doen.

Netwerk LOC

LOC is een netwerk van mensen, die willen werken aan ‘waardevolle zorg’. Met als doel een beweging in de samenleving op gang te brengen richting ‘waardevolle zorg’. In de praktijk betekent dit dat binnen het netwerk mensen en kennis zich verbinden. Samen kijken we welke kennis beschikbaar is. Ontbreekt bepaalde kennis, dan ontwikkelen we het vanuit ons netwerk. Iedereen brengt zijn eigen kennis en vaardigheden mee. Mensen werken in het netwerk LOC, maar ook in andere netwerken. Daarmee versterken en verrijken de verschillende netwerken elkaar.

Hoe ziet het netwerk eruit?

- Het hart van het netwerk is het bedrijfsbureau. Daar komen alle financiële en administratieve taken samen. En hier vindt de koppeling van vraag en aanbod plaats. De medewerkers van het bedrijfsbureau zijn in vaste dienst. Per 31 december 2018 waren er 2 medewerkers in dienst. Dit is 1,4 FTE's. Het ziekteverzuim over heel 2018 bedraagt 0,14%. 2018 heeft wederom de kracht en de kwaliteit van het bedrijfsbureau laten zien: met weinig mensen veel kunnen organiseren;
- We huren zelfstandige ondernemers voor de werkzaamheden die onze opdrachtgevers vragen. Zoals trainingen aan cliëntenraden, belangenbehartiging, ontwikkeling van kennisproducten en de uitvoering van extern gefinancierde projecten. Het bedrijfsbureau faciliteert de ondernemers bij hun werkzaamheden. De deskundige ondernemers selecteren we op hun kennis, vaardigheden én hun verbintenis aan de visie van LOC. Sommige ondernemers hebben een raamcontract, anderen werken op opdrachtbasis. In 2018 werkten tussen de 40 en 60 mensen op betaalde basis voor LOC;
- Meer dan 75 vrijwilligers zich verbonden aan LOC. De vrijwilligers brengen hun eigen kennis en vaardigheden mee. Zij dragen direct bij aan het verwezenlijken van onze gedeelde visie. En bepalen mede de koers van het netwerk;
- Naast de betaalde ondernemers en de vrijwilligers is LOC onderdeel van meerdere samenwerkingsverbanden met andere partners. Dat zijn geen partners die betaald worden door LOC of invloed hebben op de koers van LOC, maar wel in samenwerking met LOC werken aan waardevolle zorg. Zo is er een initiatief om samen met onderwijskundigen, onderwijsinstellingen en zorgorganisaties te werken aan waardevol onderwijs. En werken we met meerdere partijen samen in de GGZ om een maatschappelijk debat op gang te brengen. Met als doel de GGZ weer menselijker te maken;

- Twee coördinatoren coördineren het netwerk. Zij krijgen die opdracht van de Raad van Toezicht en zijn ook zelfstandigen. De ene coördinator bewaakt dat het netwerk blijft werken op basis van de missie en visie van LOC. De andere coördinator is verantwoordelijk voor de financiële en organiserende kant van het netwerk;
- LOC kent een actief Adviesforum, waar vertegenwoordigers van de diverse doelgroepen van LOC de coördinatoren adviseren. In 2018 heeft het Adviesforum op constructieve wijze aanbevelingen gedaan over de koers van LOC en de activiteiten die we uitvoeren. Daarnaast heeft het Adviesforum advies gegeven over formele stukken zoals de jaarrekening en de begroting. In 2018 zijn twee leden teruggetreden. De werving is gestart.

Doelgroepen

LOC richt zich van oudsher op cliëntenraden en zijn in 2018 ook weer het vertrekpunt van de meeste activiteiten van LOC. Bij LOC zijn in 2018 ongeveer 1.000 cliëntenraden van jeugdhulp, geestelijke gezondheidszorg, maatschappelijke opvang, thuiszorg, verzorgingshuizen, verpleeghuizen, verslavingszorg en organisaties voor sociaal werk aangesloten via een betaald lidmaatschap. Samen vertegenwoordigen zij ruim 2.000 cliëntenraden. LOC ondersteunt cliëntenraden in de uitvoering van de taken. En LOC behartigt de belangen van cliëntenraden en cliënten. Het liefst door ervaringsdeskundigen te faciliteren, zodat zij zelf hun belangen kunnen behartigen.

In 2015 en 2016 hebben we veel aandacht besteed aan de zichtbaarheid van LOC en onze activiteiten. In 2017 zien we dat veel partijen zich aan LOC hebben verbonden. Vanwege onze kennis, uitgebreide netwerk, de integere manier van werken en het steeds weer uitgaan van waardevolle zorg. In 2018 hebben we deze manier van werken gecontinueerd en bestendigd. Maatschappelijk zien we een enorme vraag om weer vanuit mensen te gaan kijken en organiseren. Richtlijnen en protocollen zijn door alle lagen van de samenleving leidend geworden in het handelen van organisaties en professionals. In Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg hebben we geleerd hoe het organiseren van relaties eruit ziet en welke positieve effecten dit heeft. Waar cliënten(raden), naasten, medewerkers, bestuurders en andere betrokkenen samen naar een vraagstuk kijken, ontstaat een hele positieve energie. Waar niet de individuele belangen centraal staan, maar de gezamenlijke oplossing. Vanuit andere sectoren is hier ook vraag naar, zoals de GGZ en de Jeugd.

Inkomsten

De inkomsten uit contributie van cliëntenraden zijn de grootste inkomstenbron. De contributies zijn geïnd voor een bedrag van € 864.616 (begroot was € 850.000). De overige inkomsten uit projecten en betaalde opdrachten waren € 1.951.943.

Specifiek voor activiteiten op het gebied van jeugdhulp ontvangt LOC een structurele bijdrage van het ministerie van VWS. Daarnaast heeft LOC aanvullende betaalde opdrachten vervuld voor cliëntenraden, bestuurders en overheden. Deze betroffen met name versterking van medezeggenschap en zeggenschap. Ten slotte heeft LOC een aantal extern gefinancierde projecten uitgevoerd. Zoals de projecten Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg, Sociaal Werk Versterkt! en Waarheidsvinding in de justitiële jeugdketen.

Financieel resultaat

In 2018 heeft LOC een positief resultaat behaald van € 76.887. De inkomsten uit extern gefinancierde projecten waren € 1.768.679. De bestemmingsreserve bedraagt op 31 december 2018 € 1.768.679 De Algemene Reserve bedraagt per 31 december 2018 € 307.371. De toename in reserves hebben ertoe geleid dat we in 2018 de eerste contouren van een reserveringsbeleid hebben opgesteld, welke we in 2019 verder gaan uitvoeren. Kern van dit beleid is dat LOC geen stichting met winstoogmerk is. Het geldt dat we in goede jaren overhouden, reserveren we om in financieel mindere jaren uit te geven aan activiteiten gericht op waardevolle zorg. Een klein deel van het geld is bestemd voor de continuïteit van de organisatie en specifieke bestemmingen.

Activiteiten

Dienstverlening aan cliëntenraden

De behoeften van cliëntenraden zijn het vertrekpunt voor de inrichting en uitvoering van de dienstverlening. In 2018 hebben we de volgende diensten geleverd en activiteiten uitgevoerd:

- Op werkdagen is de vraagbaak telefonisch bereikbaar van 9:00 tot 17:00 uur. Per mail is de Vraagbaak 24 uur per dag bereikbaar. Cliëntenraden - maar ook anderen - kunnen hier hun vragen stellen;
- We hebben in 2018 diverse trainingen aangeboden waar een open inschrijving voor geldt. Onder andere een basiscursus cliëntenraden, contact met de achterban, het schrijven van adviezen en samenwerking met de bestuurder. Maar ook specifieke thema's, zoals een juiste omgeving voor zorg bij dementie, het kwaliteitskader wijkverpleging en samenwerking tussen lokale en centrale cliëntenraden. Op meerdere plaatsen in het land hebben we samen met de Inspectie voor de Gezondheidszorg en Jeugd en de zorgkantoren bijeenkomsten georganiseerd. We publiceren deze bijeenkomsten op www.loc.nl/agenda;
- In 2018 hadden we voor ondersteuners van cliëntenraden een gevarieerd aanbod, waar veel gebruik van is gemaakt. Het betreft de leergang, intervisie en netwerkdagen voor ondersteuners van cliëntenraden. Zowel vanuit de geestelijke gezondheidszorg als de ouderenzorg was de animo voor deze activiteiten groot. Vanuit Jeugd komen er ook steeds meer mensen meedoen;
- De rol van de voorzitter van cliëntenraad is een erg bepalende en belangrijke rol. We hebben in 2018 een cursus specifiek voor (vice)voorzitters ontwikkeld en uitgevoerd. Daarbij hebben we een boekje gemaakt met allerlei informatie die (vice)voorzitters kan helpen bij hun taak. Hiervan hebben we meer dan 1.000 exemplaren uitgedeeld;
- Contact met de achterban is erg lastig voor cliëntenraden in de thuiszorg en de ambulante GGZ. In 2016 is LOC samen met een aantal cliëntenraden in de thuiszorg een kennisnetwerk gestart. In 2017 heeft dit geleid tot meerdere bijeenkomsten en kennisuitwisseling. In 2018 is een start gemaakt met een handreiking voor deze raden met daarin praktische tips en hulpmiddelen. Deze publiceren we begin 2019;
- Er zijn diverse regionale bijeenkomsten geweest, georganiseerd door vrijwilligers die in contact staan met cliëntenraden in de regio. Tijdens die bijeenkomsten worden thema's besproken die regionaal spelen;
- Naast de openbare bijeenkomsten hebben we ook bijna dagelijks trainingen op locatie gegeven. Dit is bijna altijd maatwerk. Niet zo zichtbaar, maar wel waar de meeste uren in zitten. Denk hierbij aan het opzetten van een nieuwe structuur medezeggenschap of opstellen van een werkplan. Cliëntenraden hebben vaak vragen die het best kunnen worden behandeld

in hun eigen context. Daar ligt ook het zwaartepunt van de dienstverlening van LOC aan cliëntenraden. Ook de vrijwilligers van LOC hebben hier een belangrijk aandeel in;

- In de regio's Friesland en Eindhoven/Oost-Brabant zijn we met twee proeftuinen gestart. Vrijwilligers met veel kennis van en ervaring met het werken in de cliëntenraad zoeken actief cliëntenraden in de regio op. Om in gesprek te gaan over wat leeft en speelt en kennis te delen. En verbindingen te maken naar andere cliëntenraden of experts binnen het netwerk van LOC op bepaalde thema's. Cliëntenraden geven aan dat dit heel behulpzaam is. In 2019 willen we deze proeftuinen uitbreiden naar nog minimaal 4 andere provincies;
- Op 10 december hadden we in het kader van 'Waardigheid en trots' een groot congres voor cliëntenraden;
- In 2018 zijn meerdere brochure ontwikkeld en verbeterd, zoals Voorzitter Cliëntenraad, en Wmcz 2018 versus huidige Wmcz;
- We hebben voor Jeugd voor het eerst ook basiscursussen medezeggenschap georganiseerd;
- We hebben samen met een bouwkundig adviesbureau en GGZ Nederland een prijs uitgereikt voor de meest leefbare GGZ omgeving. Op 5 april is hiervoor een conferentie georganiseerd;
- De leden van de Bouwpool en Zorggeld hebben cliëntenraden begeleid bij respectievelijk bouwplannen en begrotingen lezen. Ook hebben vrijwilligers cliëntenraden bijgestaan op het gebied van eten en drinken in de zorg en hebben de vrijwilligers meerdere malen een bemiddelende rol gespeeld wanneer het tussen directie en cliëntenraad niet goed liep;
- We ondersteunen netwerken van cliëntenraden die willen uitwisselen. Zoals: netwerk van centrale cliëntenraden in Brabant, netwerk centrale cliëntenraden grote concerns, Grootstedelijk Overleg Utrecht, netwerk van raden in de thuiszorg en platform cliëntenraden Amsterdam;

Belangenbehartiging

LOC heeft in 2018 op uitgebreide schaal gewerkt aan de totstandkoming van waardevolle zorg. Daarin is samenwerking met anderen een voorwaarde. Enkele voorbeelden daarvan:

- Intensief contact met de Vaste Kamercommissie (van de Tweede Kamer) voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Onder andere door persoonlijke afspraken, brieven voor algemene overleggen en plenaire debatten en het aanbieden van petitie's;
- De relevante leden van de Tweede Kamer bezochten we ook in 2018 periodiek en aanvullend wanneer een bepaald onderwerp daarom vroeg;
- Ambtelijk overleg met de ministeries van VWS, JenV, BZK en OCW over lopende wetgeving en actualiteiten in zorg- en welzijnssector;
- In de belangenbehartiging heeft LOC veel contact gehad met ambtenaren en Kamerleden over de nieuwe Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen (Wmcz 2018). Deze is in 2018 aangenomen en we hebben daarin veel punten gerealiseerd die cliëntenraden belangrijk vinden. Het belangrijkste is dat op lokaal niveau de cliëntenraad als uitgangspunt blijft en niet enkel op centraal niveau. Dit sluit aan bij onze visie en het gangbare beleid van de overheid op dit moment: zorg is maatwerk en krijgt vorm in de lokale context;
- De zorg in opgeknipt in meerdere wetten (Wlz, Zvw, Jeugdwet en Wmo). In het leven van mensen ziet een zorgvraag er als een geheel uit en niet als een mix tussen verschillende wetten. Dit heeft LOC in meerdere brieven aan de Tweede Kamer en het ministerie laten weten. We zien dat er steeds meer aandacht is voor Domeinoverstijgende Zorg. LOC is een

belangrijke gesprekspartner om daarin mee te denken, vanuit het leven van mensen die zorg nodig hebben;

- LOC levert doorlopend een bijdrage aan andere wetgeving in de langdurige zorg, maar ook op terreinen die het leven van mensen raken. Zo zijn we verbonden aan de landelijke werkgroep Wonen en Zorg van de Woonbond en hebben we via hen invloed op wetgeving op het gebied van wonen;
- We zijn verbonden aan meerdere initiatieven van de overheid die verbetering van de zorg voor ogen hebben. Zo doen we mee aan het Pact voor de Ouderenzorg, de begeleidingsgroep Thuis in het Verpleeghuis (waar Waardigheid en Trots op Locatie onder valt), de Stuurgroep voor de implementatie van het kwaliteitskader en het verbeterprogramma Zorg voor de Jeugd. Onze inbreng is steeds om het beleid aan te laten sluiten op wat er in het leven voor mensen toe doet;
- LOC maakt zich zorgen over het huisartsentekort en wachtlijsten voor inschrijving bij een huisarts. In een brief vroegen we aandacht voor deze problematiek bij minister Bruins van het ministerie van VWS. De minister antwoordde dat hij het signaal herkent en LOC zal uitnodigen voor een gesprek over de brief;
- LOC pleit ervoor dat de familie (partner of kinderen) van een cliënt de aanvraag voor een Wlz-(her)indicatie kan ondertekenen, als de cliënt dat zelf niet meer kan. Nu mag familie niet ondertekenen en dat leidt in de praktijk tot onbegrip, frustratie en onnodig oponthoud. Het ministerie van VWS wil daarvoor de wet (Wlz) niet aanpassen, zo blijkt uit de beantwoording van de vragen die door de Tweede Kamer zijn gesteld. LOC ziet een werkbare oplossing op korte termijn en schreef met VGN, KansPlus en branchevereniging ActiZ een notitie met daarin een voorstel voor de Tweede Kamer om de aanpassing te regelen;
- LOC Jeugd heeft een brief gestuurd naar Kamerleden om aandacht te vragen voor een aantal belangrijke zaken waar kinderen, jongeren en (pleeg)ouders in de jeugdhulp mee te maken hebben. De Kamerleden hebben de brief meegenomen in het wetgevingsoverleg van de vaste commissie van VWS over het begrotingsonderdeel Jeugd.
- Voor de bespreking in de Tweede Kamer van de begroting van het ministerie van VWS voor het jaar 2019 stuurde LOC een brief naar de Tweede Kamer met daarin een aantal aandachtspunten om de zorg te verbeteren: mogelijk maken van woon- en zorginitiatieven, meer financiën voor sectoren waar mensen meer zorg nodig hebben en verhogen van de leeftijdsgrens jeugdhulp. Ook nodigde LOC de Tweede Kamer uit voor een werkbezoek aan de beweging Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg.
- Jongeren die jeugdhulp ontvangen willen dat de leeftijdsgrens voor jeugdhulp wordt verhoogd naar 21 jaar. Hoewel de wet mogelijkheden biedt om verlengde jeugdhulp tot 23 jaar te krijgen, blijkt dit in de praktijk erg ingewikkeld. Hierdoor komen sommige jongeren in de problemen, omdat hulp niet wordt voortgezet na de 18e verjaardag. Jongeren hebben met de hashtag #jeugdhulpnaar21 en hun video-oproep hiervoor aandacht gevraagd. LOC heeft deze oproep gesteund en het netwerk bij politiek en overheid ingezet om deze boodschap kracht bij te zetten.
- Laat zieken, mensen met een beperking en kwetsbare ouderen niet extra betalen voor medicijnen en hulpmiddelen die zij nodig hebben. Dat is de strekking van een brief die Patiëntenfederatie Nederland mede namens Ieder(in), KBO-PCOB, Per Saldo en LOC aan het kabinet heeft gestuurd voor de bespreking van de miljoenennota 2019.

- Met het wetsvoorstel Verzekerdeninvloed Zorgverzekeringwet (Zvw) wil minister Bruins de invloed van verzekerden bij zorgverzekeraars verbeteren. LOC vindt invloed van de mensen om wie het gaat op het beleid van hun zorgverzekeraar van groot belang. We vinden het wetsvoorstel een verbetering van de positie van verzekerden. En we hebben er ook nog een aantal vragen gesteld over onder ander de rechtstreekse invloed van verzekerden en de verzekerdenvertegenwoordiging. Samen met de organisaties Patiëntenfederatie Nederland, Ieder(in), Landelijke platform psychische gezondheid Mind, Ouderenbond KBO-PCOB, Mezzo voor mantelzorgers en belangenvereniging voor budgethouders Per Saldo, stuurde LOC een brief aan de Tweede kamer met het verzoek deze vragen te stellen aan minister Bruins bij de behandeling van het wetsvoorstel.
- Op donderdag 21 juni debatteerde de Tweede Kamer over de recente evaluatie van de Jeugdwet. LOC heeft de woordvoerders Jeugd een brief gestuurd met vier punten waar de Kamerleden aandacht aan moeten besteden. Het gaat om de kwaliteit en diversiteit van jeugdteams, versterking en verduidelijking van de rechtspositie, de zorgwekkende stijging van gesloten plaatsingen en meer waardevolle participatie in beleid en uitvoering.
- In een brief aan de Kamer pleitte LOC samen met andere belangenorganisaties voor de invoering van het abonnementstarief in de Wmo. De stapeling van zorgkosten is voor veel mensen die langdurig zorg nodig hebben een groot probleem. Eigen bijdragen vormen vaak een groot deel van de kosten. Met de invoering van het abonnementstarief voor de Wmo zet de regering een belangrijke stap om de stapeling van zorgkosten tegen te gaan.
- Voor een Algemeen overleg over de geestelijke gezondheidszorg op donderdag 31 mei stelde LOC in een brief een aantal belangrijke onderwerpen in de GGZ aan de orde. Het gaat over de besteding van overtollig GGZ budget voor knelpunten, het tegengaan van wachtlijsten en het per direct stoppen van doorlevering van ROM gegevens.
- Op donderdag 31 mei was er eveneens een debat in de Tweede Kamer over het uitblijven van passende jeugdhulp voor jongeren. LOC stuurde een brief met drie onderwerpen: gemeenten moeten voldoen aan hun jeugdhulpplicht, uithuisplaatsingen alleen in uiterste noodzaak en meer gebruik van informele en vroege vormen van ondersteuning.
- Sinds een aantal jaren zijn er protheses (mesh) op de markt voor het verhelpen van liesbreuken, incontinentie en verzakkingen van darmen of blaas. Voor een groot deel van de patiënten pakt de behandeling goed uit. Voor een klein deel van de populatie (2-5%, 5.000-15.000 mensen in Nederland) levert de plaatsing echter - soms ernstige - klachten op. Een goed behandelbaarheid ontbreekt. Op verzoek van een aantal patiënten legde LOC contact met betrokken beroepsgroepen. In 2017 zijn de belangrijkste beroepsgroepen aangesloten en schreven we samen een plan hoe tot een oplossing te komen. Voor de uitvoering van dit plan zijn ook de zorgverzekeraars en het ministerie van VWS nodig. Het ministerie heeft aangegeven het plan en de uitvoering daarvan te steunen. De zorgverzekeraars zijn benaderd om dit ook te steunen en te financieren. CZ heeft als eerste verzekeraar een toezegging gedaan, waardoor we in 2019 kunnen starten met de uitvoering van het plan. We hebben nog meer toezeggingen nodig van andere verzekeraars om het gehele plan uit te kunnen voeren.
- LOC stuurde in januari samen met de LVGO (Landelijke Vereniging van Gemeenschappelijk wonen van Ouderen) een brief over gemeenschappelijk wonen naar het ministerie VWS. De LVGO is een spreekbuis en ontwikkelaar van en voor 350 woongemeenschappen in Nederland. LOC bundelt en stimuleert woonzorginitiatieven. LOC en LVGO zien gemeenschappelijk wonen

als mogelijkheid voor ouderen om langer zelfstandig te wonen. Samen verzochten we het ministerie van VWS om met ons het manifest 'Samen leven, gemeenschappelijk wonen' te bespreken. Er is ook een constructief gesprek over geweest met de ministeries van VWS en BZK.

- Op 19 januari stuurde de LOC expertgroep Zorg en Geld een brief aan het ministerie van VWS met het verzoek de systematiek van jaarrekeningen in de langdurige zorg aan te passen. Zij schreven dat door duidelijker jaarrekeningen er veel winst valt te behalen om goede én betaalbare zorg mogelijk te maken. Het ministerie van VWS heeft de expertpool uitgenodigd voor een gesprek en gevraagd deel te nemen aan de werkgroep die de systematiek van de jaarrekening jaarlijks evalueert en bijstelt.
- Op 29 januari organiseerde de vaste Kamercommissie van VWS een hoorzitting inzake zorgfusies. Aanleiding is de voorgenomen fusies tussen de twee ziekenhuizen AMC en VUmc. LOC is gevraagd om deel te nemen aan deze hoorzitting. Ter voorbereiding is aan alle deelnemers gevraagd een position paper aan te leveren. Hierin geven zij beknopt weer wat hun standpunt en inbreng zal zijn. De inbreng van LOC is geplaatst op de website van de Tweede Kamer. De inhoud is tot stand gekomen op basis van alle ervaringen die cliëntenraden in de afgelopen decennia hebben gedeeld. Vervolgens heeft LOC ook deelgenomen aan de hoorzitting.
- De landelijke werkgroep week van de psychiatrie heeft in 2018 het slotcongres van de Week georganiseerd in de sportcampus Den Haag. De opkomst was bijna 150 personen. Dit werkgroep bestaat uit allemaal vrijwilligers die van LOC financieel en organisatorisch ondersteuning krijgen.
- LOC heeft zitting in de adviesraad van het Zorgnetwerk, een netwerk van bestuurders en managers in de zorg (tot 1 juli 2018);
- LOC zit in de raad van advies van DoSocial, een samenwerkingsverband met bedrijven om ouderen een blije dag te bezorgen;
- Deelname aan het landelijke overleg van Nederland Zorgt voor Elkaar (samenwerkende burgerinitiatieven en zorgcoöperaties);
- Deelname aan de landelijke kerngroep palliatieve zorg;
- Deelname aan het expertisenetwerk levensvragen en ouderen.

Communicatie

We hebben diverse manieren waarop we communiceren.

- LOC geeft het magazine *Zorg & Zeggenschap* uit. In 2018 is dit magazine 4x verschenen. Steeds meer bevat het magazine nieuws vanuit het netwerk LOC. Mensen uit het netwerk schrijven artikelen voor het magazine. In het magazine zit een apart katern van 8 pagina's over Radicale Vernieuwing.
- www.loc.nl is een sociaal platform. Het doel van het platform is niet alleen informatie zenden, maar mensen verbinden. Iedereen kan een profiel aanmaken en er zelf informatie op plaatsen. Er vindt steeds meer uitwisseling plaats tussen mensen, zonder tussenkomst van de webmaster. We zien dat ook steeds meer media en journalisten het platform vinden om informatie te delen of mensen te bereiken. We koppelen andere websites van LOC, zoals www.radicalevernieuwing.nl, www.wmcz.nl en www.locjeugd.nl, aan het platform.

- Daarnaast kent LOC een elektronische nieuwsbrief. De frequentie hiervan is wekelijks. Mensen die dat te vaak vinden kunnen een maandelijkse nieuwsbrief krijgen met de belangrijkste nieuwsfeiten.
- In 2018 zijn we gestart met het vernieuwen van onze digitale communicatie. We kregen veel signalen dat de informatie die we ontwikkelen en verspreiden nuttig en praktisch is, maar niet altijd goed vindbaar. De doorontwikkeling is gericht op het beter ontsluiten van de informatie. Hierin nemen we gelijk een verfrissing van de huisstijl mee. Dit ronden we in 2019 af.
- Ook in andere media, zoals Skipr, Zorgvisie en Binnenlands Bestuur is regelmatig aandacht voor het werk van LOC;
- Het aantal volgers en bereik via sociale media (Twitter, Facebook en LinkedIn) is in 2018 verder toegenomen;
- En tot slot organiseren we veel bijeenkomsten met cliëntenraden en anderen uit het netwerk om kennis uit te wisselen.

Projecten

LOC is in 2016 meerdere nieuwe projecten gestart. Deze hebben een aanzienlijke omvang en complexiteit. In 2017 hebben we daarom gekozen geen grote nieuwe projecten aan te gaan. In 2018 hebben we twee nieuwe projecten gestart, zijn een aantal projecten afgerond en zijn we gestart met het initiëren van nieuwe projecten in 2019. Onderstaand een overzicht van de belangrijkste projecten.

Radicale Vernieuwing

Op initiatief van 'LOC Zeggenschap in zorg' werken ongeveer 50 zorgorganisaties aan 'Radicale Vernieuwing verpleeghuiszorg, van regels naar relaties'. Het doel van deze bottom-up beweging is de zorg menselijker te maken door consequent te organiseren vanuit wat in de relatie tussen bewoners, naasten en medewerkers van waarde is. In de beweging werken onder andere bestuurders, medewerkers, (para)medici, cliëntenraden, bewoners, naasten en raden van toezicht samen. Ook zorgkantoren, IGJ, ZIN en NZa zijn er nauw bij betrokken. Het ministerie van VWS ondersteunt de beweging. De beweging pakt vraagstukken op die in zich in de praktijk voordoen. Er is verbinding tussen de deelnemende organisaties. Onder andere door een landelijk congres, themabijeenkomsten en werkbezoeken. Concrete resultaten zijn: bewoners en naasten voelen zich beter gehoord, zorgverleners hebben meer tijd voor de bewoners, facilitaire diensten sluiten beter aan op de behoeften van de zorgteams, instroom van nieuwe mensen door vernieuwend onderwijs, aandacht voor vrijheid en veiligheid van bewoners en medewerkers. Er is een publicatie gemaakt 'hoe regels kunnen bijdragen aan waardevolle zorg'. En een publicatie 'Zicht op vernieuwing', waarin de successen en de uitdagingen binnen de beweging zichtbaar zijn.

Radicale Vernieuwing Waarde-Vol Onderwijs

Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg kan niet zonder onderwijsvernieuwing. In 2018 zijn zorgorganisaties Topaz, DSV Verzorgd Leven, Activite in samenwerking met Zorg4Effect en LOC gestart met Radicale Vernieuwing Waarde-vol Onderwijs. Met als doel zorg en hulp duurzaam aan te laten sluiten bij de waarde(n) van cliënten en hun naasten. En voorwaarden te creëren dat zorg- en onderwijsprofessionals hun werk met plezier kunnen doen en studenten kunnen leren op manieren die bij hen passen. In de zomer van 2018 is gestart met het werven van studenten. We verwachtten ongeveer 30 inschrijvingen, er doen nu al meer dan 100 studenten mee. Het blijkt heel erg aan te sluiten bij een behoefte, mensen geven aan dat ze op deze manier graag in de zorg willen werken.

Zorgkantoor Zorg&Zekerheid financiert een deel van het project uit de extra middelen die beschikbaar zijn voor de verpleeghuiszorg.

Maatschappelijk debat GGZ

Ervaringsdeskundigen, naasten en hulpverleners merken in de praktijk hoe vast de structuren in de geestelijke gezondheidszorg zijn komen te zitten. Het is haast onmogelijk om iets te veranderen. Dat komt omdat het bedrijfsmatige denken diepgeworteld is in de hele zorg. En in de geestelijke gezondheidszorg in het bijzonder. Uit gesprekken met ervaringsdeskundigen, familie en hulpverleners komt een beeld naar voren hoe veel mensen de geestelijke gezondheidszorg graag wél zouden zien.

De droom is dat hulpverleners met de betrokkenen en naasten op een open manier onderzoeken wat iemand nodig heeft. Waarbij het de voorkeur heeft iemand zo vroeg mogelijk te helpen. En niet pas als er ernstige klachten zijn. Voorzorg in plaats van nazorg.

Samen met hoogleraar Jim van Os en de Vereniging voor Ervaringsdeskundigheid hebben we opgeroepen tot een maatschappelijk debat in de GGZ. Om met elkaar te bedenken hoe we het gezamenlijke perspectief verwoorden. En welke stappen er nodig zijn om tot een bredere beweging te komen. Want wat zou het mooi zijn als nog veel meer mensen dan nu hun leven als waardevol kunnen beschouwen. En de geestelijke gezondheidszorg daaraan een optimale bijdrage kan leveren. Meer dan 100 personen hebben zich gemeld via de website www.maatschappelijkdebatggz.nl. In 2019 gaan we het debat starten.

Overige projecten

- Sociaal Werk Nederland heeft LOC in 2016 gevraagd bij te dragen aan het landelijke programma Sociaal Werk Versterkt!. De taak van LOC is om steeds vanuit mensen die met sociaal werk te maken hebben aan te geven wat voor hen van waarde is en wanneer zij zich geholpen voelen. Op deze manier wil Sociaal Werk Nederland (branchevereniging) de professionalisering vormgeven vanuit burgers. Dit project is in 2018 grotendeels afgerond.
- In 2017 is het Kwaliteitskader verpleeghuiszorg vastgesteld. LOC zit in de stuurgroep kwaliteitskader verpleeghuiszorg. Deze stuurgroep voert een groot aantal opdrachten uit het kwaliteitskader uit. LOC is hier nauw bij betrokken, zoals bij de formulering van de personeelsnorm voor verpleeghuizen. We denken actief mee over de toekomstige kwaliteit van de verpleeghuizen. LOC neemt ook deel aan werkgroepoverleggen, die de opdrachten uitvoeren. LOC is namens de stuurgroep penvoerder voor de subsidie voor de stuurgroep en uitvoering van de in het kwaliteitskader genoemde opdrachten..
- Tot slot voert LOC met verschillende partners, zoals Nivel, Tranzo en andere cliëntenorganisaties, kleinere projecten uit. Steeds vanuit de rol om vanuit de mensen om wie het gaat te kijken wat nodig is.

Vooruitblik

We zijn 2018 gestart met de verwachting dat na de groei van 2017 consolideren goed zou zijn. Daar hebben we geen moment tijd voor gehad. Het netwerk en de activiteiten zijn weer gegroeid en verder ontwikkeld. 2018 is een jaar geweest waarin we zeer actief zijn geweest in de belangenbehartiging, vooral door de nieuwe Wmcz en de activiteiten binnen de sector Jeugd.

Een jaar waarin we steeds meer mensen en organisaties aan ons hebben verbonden om te werken aan waardevolle zorg. Radicale Vernieuwing Waarde-Vol onderwijs en het maatschappelijke debat GGZ hebben hier een belangrijke bijdrage aan geleverd. Voor 2019 willen we verder werken aan het bouwen van netwerken van mensen die het verschil willen maken. De energie die in het netwerk aanwezig om te werken aan waardevolle zorg is enorm. En geeft veel enthousiasme om in 2019 er weer vol tegenaan te gaan. Concreet hebben we voor 2019 vier speerpunten gekozen:

- versterken en ondersteunen van cliëntenraden en medezeggenschap, specifiek gericht op de invoering van de Wmcz 2018
- radicale vernieuwing verbreden naar andere sectoren én onderwijs
- thuiswonende ouderen met zorg
- projecten en activiteiten die al lopen

We verwachten in 2019 met alle betrokkenen waardevolle zorg weer een stukje dichterbij te kunnen brengen!

Marthijn Laterveer

Maart 2019

3.1 Balans per 31 december 2018

(Na resultaatbestemming)

		31 december 2018		31 december 2017	
ACTIVA		€	€	€	€
Vaste activa					
Materiële vaste activa	[1]				
Verbouwingen		29.809		18.938	
Inventaris		29.357		7.747	
			59.166		26.685
Vlottende activa					
Vorderingen					
Handelsdebiteuren	[2]	59.755		90.290	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	[3]	-		259	
Overige vorderingen	[4]	7.450		7.980	
Overlopende activa	[5]	26.494		75.715	
			93.699		174.244
Liquide middelen	[6]		1.018.668		1.147.921
Totaal activazijde			1.171.533		1.348.850

3.1 Balans per 31 december 2018

(Na resultaatbestemming)

PASSIVA	31 december 2018		31 december 2017	
	€	€	€	€
<i>Stichtingskapitaal</i>				
Algemene reserve	[7]	278.000	468.949	
Bestemmingsreserves	[8]	<u>307.371</u>	<u>39.535</u>	
		585.371		508.484
Kortlopende schulden				
Handelscrediteuren	[9]	247.530	169.072	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	[10]	4.909	6.336	
Overige schulden	[11]	304.855	534.898	
Overlopende passiva	[12]	<u>28.868</u>	<u>130.060</u>	
		586.162		840.366
Totaal passivazijde		<u><u>1.171.533</u></u>	<u><u>1.348.850</u></u>	

3.2 Staat van baten en lasten over 2018

		2018	Begroting 2018	2017
		€	€	€
Contributie	[13]	864.616	850.000	891.036
Betaalde dienstverlening	[14]	183.264	100.000	122.436
Samenwerkingsactiviteiten	[15]	7.950	5.000	16.197
Projectsubsidies	[16]	1.768.679	1.947.000	1.656.938
Zorg & Zeggenschap	[17]	33.010	37.500	-
Overige opbrengsten	[18]	10.262	1.500	25.899
Baten		2.867.781	2.941.000	2.712.506
Personeelskosten	[19]	170.593	159.500	165.937
Directe kosten	[20]	2.496.349	2.682.800	2.291.112
Indirecte kosten	[22]	123.952	122.000	121.256
Beheerslasten		2.790.894	2.964.300	2.578.305
Resultaat		76.887	-23.300	134.201
Bestemming resultaat:				
Algemene reserve		-190.949	-23.300	173.597
Egalisatiereserve		286	-	604
Bestemmingsreserve Congres		-	-	-40.000
Continuïteitsreserve		100.000	-	-
Bestemmingsreserve 'waardevolle zorg'		167.550	-	-
		76.887	-23.300	134.201

3.3 Kasstroomoverzicht over 2018

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	2018	
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat		76.887
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	6.448	6.448
Verandering in werkkapitaal:		
Vorderingen	80.545	
Kortlopende schulden (excl. schulden aan kredietinstellingen)	-254.204	-173.659
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		-90.324
Kasstroom uit operationele activiteiten		-90.324
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-40.577	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	1.648	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-38.929
Mutatie geldmiddelen		-129.253
Toelichting op de geldmiddelen		
Stand per 1 januari		1.147.921
Mutatie geldmiddelen		-129.253
Stand per 31 december		1.018.668

3.4 Toelichting op de jaarrekening

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving, de Kaderwet VWS-subsidies, de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS en de continuïteitsveronderstellingen.

Personeelsleden

Gedurende het jaar 2018 waren gemiddeld 1,4 werknemers in dienst op basis van een fulltime dienstverband. In het jaar 2017 waren dit 1,6 werknemers.

Bezoldiging van bestuurders

Voor de bezoldiging van bestuurder van de stichting kwam in 2018 een bedrag van € 52.597 (2017: € 57.197) aan uren coördinatie en belangenbeharting, € 98.634 (2017: € 83.336) aan projecturen en € 16.980 (2017: € 19.160) aan overige werkzaamheden ten laste van de stichting.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Op iedere balansdatum wordt beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur van de stichting zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen.

Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Voorstel tot bestemming van het resultaat over het boekjaar 2018

Voor de verwerking van het saldo over het boekjaar 2018 wordt verwezen naar de staat van baten en lasten.

3.4 Toelichting op de jaarrekening

GRONDSLAGEN VOOR DE BALANSWAARDERING

Algemeen

De waardering van activa en passiva vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Vorderingen

De kortlopende vorderingen betreffen de vorderingen met een looptijd korter dan één jaar. Deze worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen. De vooruitontvangen subsidiegelden is gesaldeerd met de nog te ontvangen subsidiegelden.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de organisatie.

3.4 Toelichting op de jaarrekening

Stichtingskapitaal

Algemene reserve

Het vrij besteedbaar vermogen is dat gedeelte van het eigen vermogen waarover de daartoe bevoegde organen zonder belemmering door wettelijke of statutaire bepalingen kunnen beschikken voor het doel waarvoor de stichting is opgericht.

Bestemmingsreserve

De bestemmingsreserve is dat gedeelte van het eigen vermogen dat is afgezonderd omdat daaraan een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven dan gezien de doelstelling van de stichting zou zijn toegestaan.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden betreffen de schulden met een looptijd korter dan één jaar. Deze worden bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De vooruitontvangen subsidiegelden is gesaldeerd met de nog te ontvangen subsidiegelden.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen zijn, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Het resultaat wordt tevens bepaald met inachtneming van de verwerking van ongerealiseerde waardeveranderingen van op reële waarde gewaardeerde vastgoedbeleggingen en de onder de vlottende activa opgenomen effecten.

Baten

Onder baten wordt verstaan de bedragen voor de in het verslagjaar geleverde diensten na aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen, alsmede de baten uit hoofde van giften, subsidies, sponsorbijdragen en overige ontvangsten.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Beheerslasten

De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

3.4 Toelichting op de jaarrekening

Pensioenlasten

LOC heeft voor haar werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen welke afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De regeling is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds PFZW. LOC heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij PFZW, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. LOC heeft daarom de pensioenregeling verwerkt al een toegezegde-bijdrageregeling en heeft alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN HET KASTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

Kasstromen in vreemde valuta worden omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers.

Belastingen, rentebaten en soortgelijke opbrengsten, alsmede rentelasten en soortgelijke kosten, worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasecontract wordt voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

3.5 Toelichting op de balans

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa [1]

Het verloop van de materiële vaste activa wordt als volgt weergegeven:

	Verbouwing	Inventaris	Totaal 2018
	€	€	€
Aanschafwaarde	19.097	23.268	42.365
Cumulatieve afschrijvingen	-159	-15.521	-15.680
Boekwaarde per 1 januari	18.938	7.747	26.685
Investeringen	13.356	27.221	40.577
Desinvesteringen	-	-16.948	-16.948
Afschrijvingen desinvesteringen	-	15.300	15.300
Afschrijvingen	-2.485	-3.963	-6.448
Mutaties 2018	10.871	21.610	32.481
Aanschafwaarde	32.453	33.541	65.994
Cumulatieve afschrijvingen	-2.644	-4.184	-6.828
Boekwaarde per 31 december	29.809	29.357	59.166

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Handelsdebiteuren [2]		
Debiteuren	64.879	95.414
	64.879	95.414
Voorziening oninbare debiteuren	-5.124	-5.124
	59.755	90.290

Het saldo van de debiteuren met een ouderdom van meer dan 30 dagen bedraagt € 31.239.

3.5 Toelichting op de balans

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Belastingen en premies sociale verzekeringen [3]		
Premies pensioen	-	259
Overige vorderingen [4]		
Waarborgsom Postnl	200	730
Waarborgsom Hof van Transwijk	7.250	7.250
	7.450	7.980
Overlopende activa [5]		
Nog te factureren realisatie projecten	13.038	44.742
Nog te factureren omzet	6.443	1.425
Licentie CRM	3.106	2.686
Huur	2.819	-
Nog te ontvangen rente	528	1.010
Belastindienst, premie WIA	320	-
Nog te ontvangen vacatiegelden	-	960
Nog te ontvangen bedragen	-	2.768
Nog door te belaste kosten congres Radicale Vernieuwing	-	21.643
Diversen	240	481
	26.494	75.715
Liquide middelen [6]		
Triodos Bank, Internet Zakenrekening	266.945	257.290
Triodos Bank, Internet Rendementrekening	24.843	264.843
Rabobank, Verenigingspakket	249.982	-
Rabobank, Bedrijfstelerekening	249.961	-
ASN Bank, Spaarrekening	226.732	625.722
Kas	205	66
	1.018.668	1.147.921

3.5 Toelichting op de balans

PASSIVA

STICHTINGSKAPITAAL

	2018	2017
	€	€
Algemene reserve [7]		
Stand per 1 januari	468.949	295.352
Resultaatbestemming	-190.949	173.597
Stand per 31 december	<u>278.000</u>	<u>468.949</u>

De algemene reserve is vrij aanwendbaar vermogen. De algemene reserve muteert met eventuele tekorten of overschotten van de exploitatie van LOC voor het aandeel in het tekort of overschot dat niet is gefinancierd vanuit de subsidies.

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Bestemmingsreserves [8]		
Egalisatiereserve	39.821	39.535
Continuïteitsreserve	100.000	-
Bestemmingsreserve 'waardevolle zorg'	167.550	-
	<u>307.371</u>	<u>39.535</u>

	2018	2017
	€	€
<i>Egalisatiereserve</i>		
Stand per 1 januari	39.535	38.931
Resultaat bestemming	286	604
Stand per 31 december	<u>39.821</u>	<u>39.535</u>

In overeenstemming met de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS wordt een egalisatiereserve gevormd uit overschotten uit ontvangen instellingssubsidies. De egalisatiereserve mag uitsluitend worden aangewend voor uitgaven die in overeenstemming zijn met de activiteitenplannen en de doelstelling van de stichting. Het maximum van de egalisatiereserve bedraagt 10% van de instellingssubsidie van VWS Jeugd.

3.5 Toelichting op de balans

	2018	2017
	€	€
<i>Bestemmingsreserve Congres</i>		
Stand per 1 januari	-	40.000
Bestemming resultaat boekjaar	-	-40.000
Stand per 31 december	-	-

Deze bestemmingsreserve mag uitsluitend worden aangewend voor uitgaven aan het congres "Waarde-volle" Zorg gehouden op 1 februari 2017.

	2018	2017
	€	€
<i>Continuïteitsreserve</i>		
Stand per 1 januari	-	-
Uit resultaatbestemming	100.000	-
Stand per 31 december	100.000	-

De beperkte doelstelling heeft betrekking op uitgaven die nodig zijn voor de afwikkeling van de Stichting indien de Stichting wordt opgeheven. Deze reserve zal in 2019 en 2020 nog verder opgebouwd worden tot een bedrag van € 278.000.

<i>Bestemmingsreserve 'waardevolle zorg'</i>		
Stand per 1 januari	-	-
Bestemming resultaat boekjaar	167.550	-
Stand per 31 december	167.550	-

De beperkte doelstelling heeft betrekking op 'waardevolle zorg', het perspectief van de Stichting. Deze bestemmingsreserve kan aangewend worden voor activiteiten die bijdrage aan 'waardevolle zorg' maar niet vallen onder de activiteiten die gefinancierd worden uit de contributie inkomsten, betaalde dienstverlening en subsidies

3.5 Toelichting op de balans

KORTLOPENDE SCHULDEN

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Handelscrediteuren [9]		
Crediteuren	247.530	169.072
Belastingen en premies sociale verzekeringen [10]		
Loonheffing	4.899	6.336
Overige belastingen	10	-
	4.909	6.336
Overige schulden [11]		
Vooruitontvangen subsidiegelden	246.725	510.344
Nog te betalen kosten projecten	58.130	24.554
	304.855	534.898
Overlopende passiva [12]		
Accountantskosten	7.916	6.182
Reservering vakantiedagen	4.459	2.878
Reservering loopbaanbudget	3.538	2.571
Lidmaatschap Koepels	2.745	3.135
Terug te betalen projectsubsidie	1.432	105.568
Inhuur ondernemers	7.600	-
Inhuur derden	-	567
Kantoorkosten	-	619
Juridische kosten	-	813
Huur Churchilllaan	-	2.194
Nog te crediteren contributie	-	4.465
Diversen	1.178	1.068
	28.868	130.060

3.5 Toelichting op de balans

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Voorwaardelijke verplichtingen en belangrijke financiële verplichtingen

Huurverplichtingen

De stichting heeft vanaf 1 november 2017 een huurcontract afgesloten voor de huur van kantoorruimte aan de Hof van Transwijk te Utrecht. De huur bedraagt ca. € 29.000 per jaar. De huurverplichting loopt tot en met 31 oktober 2020 en kan daarna telkens met drie jaar verlengd worden. De opzegtermijn bedraagt 12 maanden.

3.6 Toelichting op de staat van baten en lasten

	2018	Begroting 2018	2017
	€	€	€
Bijdragen van aangesloten raden [13]			
Contributies	864.616	850.000	891.036

De cliëntenraden betalen een vast bedrag aan contributie zie voor alle raden tussen de € 850 en € 1.250 bedraagt.

Betaalde dienstverlening [14]			
Betaalde dienstverlening	183.264	100.000	122.436

Samenwerkingsactiviteiten [15]			
Samenwerkingsactiviteiten	7.950	5.000	16.197

Dit betreft opbrengsten voor verleende diensten vanuit samenwerking met partners.

Projectsubsidies [16]			
Opbrengst projecten	1.377.893	1.559.000	1.320.921
Opbrengst jeugd	390.786	388.000	336.017
	1.768.679	1.947.000	1.656.938

Dit betreft de opbrengsten van projecten die worden uitgevoerd op verzoek van derden alsmede de subsidie voor VWS Jeugd. Voor de gehanteerde wet- en regelgeving wordt verwezen naar de toelichting op de jaarrekening.

Zorg & Zeggenschap [17]			
Zorg & Zeggenschap	33.010	37.500	-

3.6 Toelichting op de staat van baten en lasten

	2018	Begroting 2018	2017
	€	€	€
Overige opbrengsten [18]			
Overige producten en diensten	9.734	-	24.889
Rentebaten	528	1.500	1.010
	<u>10.262</u>	<u>1.500</u>	<u>25.899</u>

Personeelskosten [19]

Loonkosten	67.820	62.000	73.373
Sociale lasten	11.746	9.000	13.010
Pensioenlasten	5.742	6.000	5.929
Overige inhuur	21.478	10.000	12.478
Inhuur bedrijfsbureau	59.764	68.000	58.155
Overige personeelskosten	4.043	4.500	5.677
	<u>170.593</u>	<u>159.500</u>	<u>168.622</u>
Vrijval reorganisatievoorziening	-	-	-2.685
	<u>170.593</u>	<u>159.500</u>	<u>165.937</u>

Gemiddeld aantal werknemers:

Gedurende het jaar 2018 waren gemiddeld 1,4 werknemers in dienst op basis van een fulltime dienstverband. In het jaar 2017 waren dit 1,6 werknemers.

Directe kosten [20]

Inhuur ondernemers	609.852	576.000	567.671
Inhuur voor subsidieprojecten	1.253.258	1.339.500	1.031.571
Activiteitskosten subsidieprojecten	410.659	511.300	459.374
Activiteitskosten	33.620	10.000	87.880
Communicatie	81.012	140.000	109.088
Vergoeding vrijwilligers	30.636	35.000	35.528
Zorg & Zeggenschap	77.312	71.000	-
	<u>2.496.349</u>	<u>2.682.800</u>	<u>2.291.112</u>

Indirecte kosten [22]

Huisvestingskosten	57.075	40.000	48.391
Automatiseringskosten	15.740	15.500	15.301
Kantoorkosten	26.428	31.500	21.624
Overige indirecte kosten	24.709	35.000	35.940
	<u>123.952</u>	<u>122.000</u>	<u>121.256</u>

3.6 Toelichting op de staat van baten en lasten

	2018	Begroting 2018	2017
	€	€	€
<i>Huisvestingskosten</i>			
Huur pand	34.724	29.000	43.474
Aanschaf inventaris	4.299	5.000	1.230
Schoonmaakkosten	3.586	1.500	1.448
Afschrijving verbouwing	2.485	-	159
Verhuiskosten	2.107	-	2.051
Gas, water en electra	1.595	1.500	-
Servicekosten	1.178	1.500	-
Overige huisvestingskosten	7.101	1.500	29
	<u>57.075</u>	<u>40.000</u>	<u>48.391</u>
<i>Automatiseringskosten</i>			
Licentiekosten software	7.110	6.700	7.493
Onderhoud hard- en software	4.806	1.000	3.799
Internet- en e-mailkosten	1.667	2.400	2.199
Outsourcing	1.452	1.400	1.573
Aanschaf hard- en software	705	1.500	237
Overige automatiseringskosten	-	2.500	-
	<u>15.740</u>	<u>15.500</u>	<u>15.301</u>
<i>Kantoorkosten</i>			
Drukwerk	14.877	12.500	12.893
Afschrijving inventaris	5.006	8.000	776
Portikosten	2.426	5.000	4.484
Telefoonkosten	2.155	2.000	1.628
Kopieerkosten	878	2.500	1.470
Kantoorbenodigdheden	590	500	223
Overige kantoorkosten	496	1.000	150
	<u>26.428</u>	<u>31.500</u>	<u>21.624</u>

3.6 Toelichting op de staat van baten en lasten

	2018	Begroting 2018	2017
	€	€	€
<i>Overige indirecte kosten [21]</i>			
Accountantskosten	7.643	10.000	9.144
Raad van Toezicht	6.685	7.500	8.777
Juridische kosten	4.906	10.000	9.460
Lidmaatschap koepels	2.745	2.500	3.135
Zakelijke verzekeringen	1.515	2.000	1.631
Bankkosten	747	500	559
Salarisadministratie	387	500	557
Abonnementen en contributies	55	500	-180
Afgeboekte vorderingen	-	-	1.766
Mutatie voorziening dubieuze debiteuren	-	1.000	962
Overige algemene kosten	26	500	129
	<u>24.709</u>	<u>35.000</u>	<u>35.940</u>

Utrecht,
Stichting LOC Zeggenschap in Zorg

Het Bestuur:

M.J. Laterveer

De Raad van Toezicht:

P. Vos (voorzitter)

M.W. van den Hoed

T. van Schaik

L. Huiskens

3.7 WNT-verantwoording 2018

De WNT is van toepassing op Stichting LOC, Zeggenschap in Zorg. Het voor Stichting LOC, Zeggenschap in Zorg toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 189.000, dit betreft het Algemene WNT-maximum.

Bezoldiging topfunctionarissen*Leidinggevende topfunctionarissen*

	M.J. Laterveer	
Functiegegevens	Bestuurder	
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	
Omvang dienstverband	1	
Dienstbetrekking?	nee	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 136.901	**
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0	
<i>Subtotaal</i>	€ 136.901	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 189.000	
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t.	
Totale bezoldiging	€ 136.901	
Gegevens 2017		
Functiegegevens	Bestuurder	
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	
Omvang dienstverband	1	
Dienstbetrekking?	nee	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 129.910	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0	
<i>Subtotaal</i>	€ 129.910	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 181.000	
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t.	
Totale bezoldiging	€ 129.910	

** De beloning bestaat uit € 43.469 aan uren coördinatie en belangenbeharting, € 79.995 aan projecturen en € 13.437 aan uren voor overige werkzaamheden

Toeziethoudende topfunctionarissen

	P. Vos	M.W. van den Hoed	R. Dalmijn †
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functieervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 15/10

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 3.000	€ 1.988	€ 0
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximu	€ 28.350	€ 18.900	€ 18.900

Gegevens 2017

Aanvang en einde functieervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 3.000	€ 1.684	€ 750
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximu	€ 27.150	€ 18.100	€ 18.100

Utrecht,
Stichting LOC Zeggenschap in Zorg

Het Bestuur:

w.g.
M.J. Laterveer

De Raad van Toezicht:

w.g.
P. Vos (voorzitter)

w.g.
M.W. van den Hoed

w.g.
L. Huiskens

w.g.
T. van Schaik

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur en de Raad van Toezicht van de stichting LOC, Zeggenschap in zorg

Sitiopark 2-4
3941 PP Doorn
Postbus 294
3940 AG Doorn

T (0343) 41 59 40
F (0343) 41 44 78
doorn@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 09068872

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van LOC, Zeggenschap in zorg te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel is de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018 van de LOC, Zeggenschap in zorg in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met de gekozen en beschreven grondslagen en de bepalingen bij of krachtens de WNT zoals uiteengezet in de 'Grondslagen van waardering en resultaatbepaling' van de jaarrekening.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de staat van baten en lasten over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen en het Controleprotocol WNT. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de LOC, Zeggenschap in zorg zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van de basis voor financiële verslaggeving en beperking in gebruik en verspreidingskring

Wij vestigen de aandacht op de 'Grondslagen van waardering en resultaatbepaling' in de toelichting van de jaarrekening waarin uiteen is gezet dat de jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de door het bestuur gekozen en beschreven grondslagen, de Kaderregeling VWS-subsidies en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De beschreven grondslagen zijn op onderdelen niet geheel in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. Hierdoor is de jaarrekening mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor het bestuur, de Raad van Toezicht en het ministerie van VWS en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

B. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening in overeenstemming met de beschreven grondslagen en de bepalingen bij of krachtens de WNT, zoals uiteengezet in de 'Grondslagen van waardering en resultaatbepaling' van de jaarrekening. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en ethische voorschriften, de onafhankelijkheidseisen en het Controleprotocol WNT. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de

controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Wij communiceren met de het bestuur en de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Doorn, 10 mei 2019

Van Ree Accountants

w.g.

drs. A.H.J. Kraaij

Registeraccountant

5.1 Nevenfuncties Raad van Toezicht

Pieter Vos (voorzitter m.i.v. februari 2013)	- Voorzitter Bestedingscommissie HandicapNL, Odijk. - Lid Werkveldcommissie en docent Master Innovatie van Zorg en Welzijn (MIZW), Hogeschool Utrecht. - Voorzitter College van Deskundigen Certificeringssysteem ZZP-ers in de zorg, KiwaPrismant. - Voorzitter Raad van Toezicht organisatie van patiënten met bloedkanker Stichting Hematon, Utrecht. - Lid Raad van Toezicht Jordan Montessori Lyceum Utrecht, Zeist. - Lid Bestuur Nederlandse Vereniging van Toezichthouders in Zorg en Welzijn (NVTZ), Utrecht. - Lid Bestuur Prof. Dr. Jaap Swierenga Stichting, Antonius Ziekenhuis Nieuwegein. - Lid Comite van Aanbeveling Ned. Instituut voor Politiek en Zorg (NIPZ). - Lid Commissie Toekomst zorg thuiswonende ouderen (VWS)
Monique van den Hoed (lid vanaf december 2013)	- Strateeg - Marketing Manager Surplus - Lid RvT SKVOB (Stichting Katholiek Voortgezet Onderwijs Breda) - Lid RvT De Stilte (dansgezelschap -productie en uitvoering- voor kinderen) - Werkveld adviesraad Masters Marketing en Communicatie Avans Hogeschool
Rob Dalmijn † (lid vanaf september 2016 tot 15 oktober 2018)	. Lid rvc CbusineZ . Lid rvc. Topaz . Voorzitter rvc Spine en Joint Centre . Lid rvc de Horsten oogkliniek . Lid rvadvies. Sorgente . Arbiter Scheidsgerecht Gezondheidszorg . Adviseur Boar Consultants . Lid internationaal wetenschappelijk comité Policy Research . Bewindvoerder familiefonds (de Bloeme) . Hoofd medische dienst policy research corporation . Adviseur Udink Schepel Advocaten
Lucie Huiskens	- Freelance adviseur en projectontwikkelaar in de Creative Industries - Adviseur ArtEZ Centre of Expertise Future Makers - Secretaris bestuur stichting 5e Kwartier - Secretaris bestuur stichting Papaverstudio's - lid Cliëntenraad Spaar en Hout Haarlem - lid LOC-commissie regionale bijeenkomsten Noord-Holland
Theanne van Schaik	Productgroepmanager Leerlingzaken bij de gemeente Den Haag

5.2 Begroting 2019

	Begroting 2019	Realisatie 2018	Begroting 2018
	€	€	€
Contributies	875.000	864.616	850.000
Zorg & Zeggenschap	37.500	33.010	37.500
Betaalde dienstverlening	197.000	183.264	100.000
Samenwerkingsactiviteiten	5.000	7.950	5.000
Overige opbrengsten	3.500	10.262	1.500
Subsidie Jeugd	400.000	390.786	388.000
Projectsubsidies	1.246.000	1.377.893	1.559.000
Baten	2.764.000	2.867.781	2.941.000
Personeelskosten			
Loonkosten	81.500	85.308	77.000
Inhuur bedrijfsbureau	68.000	59.764	68.000
Overige inhuur	20.000	21.478	10.000
Overige personeelskosten	4.500	4.043	4.500
Totaal personeelskosten	174.000	170.593	159.500
Directe kosten			
Inhuur ondernemers	720.000	609.852	576.000
Activiteitskosten regulier Inhuur	15.000	33.620	10.000
voor subsidieprojecten	1.160.500	1.253.258	1.339.500
Activiteitskosten subsidieprojecten	415.500	410.659	511.300
Zorg & Zeggenschap Vergoeding	75.000	77.312	71.000
vrijwilligers Communicatie	35.000	30.636	35.000
	90.000	81.012	140.000
Totaal directe kosten	2.511.000	2.496.349	2.682.800
Indirecte kosten			
Huisvesting	45.000	57.075	40.000
Automatisering	14.000	15.740	15.500
Kantoorkosten	26.000	26.428	31.500
Overige indirecte kosten	35.000	24.709	35.000
Totaal indirecte kosten	120.000	123.952	122.000
Totaal beheerslasten	2.805.000	2.790.894	2.964.300
Resultaat	-41.000	76.887	-23.300

5.3 Bijlage jaarrekening LOC 2018

Projecten Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en Ministerie van Veiligheid en Justitie

Code	Omschrijving	Subsidiebrief	Startdatum	Einddatum	Totaal toegekend	Ontvangen voorschot t/m 2017	Kosten t/m 2017	Ontvangen voorschot in 2018	kosten t.l.v. 2018	projecten Nog te ontv. Te besteden	31-12-2018
800	Radicale vernieuwing verpleeghuizorg	SP/78070/2016	16-5-2016	28-2-2020	2.573.110	1.263.621	1.044.425	517.762	776.726	791.727	751.959
958	Kwaliteitskader verpleeghuizorg	SP/86622/2017	23-8-2017	31-12-2019	831.621	250.000	36.756	476.161	400.056	105.460	394.809
961	Feitenonderzoek in de Jeugdbescherming	230468	1-4-2018	31-5-2018	6.900	0	0	0	4.133	6.900	0

Structurele subsidies:

Omschrijving	Startdatum	Einddatum	Totaal toe te kennen	Ontvangen voorschot in 2018
Jeugd	1-1-2018	31-12-2018	396.780	398.212
Activiteit	realisatie inhuur	realisatie kosten	realisatie totaal	begroting
Totaal	267.750	122.750	390.500	389.000
Bij: OVA 2018, brief d.d. 06-09-18			0	9.212
			390.500	398.212
Ten gunste van egalisatiereserve			6.280	
Toe te kennen subsidie			396.780	

5.3 Bijlage jaarrekening LOC 2018
Projecten overig

Code	Omschrijving	Opdrachtverstrekker	Startdatum	Einddatum	Totaal toegekend	Ontvangen voorschot t/m 2017	Kosten t/m 2017	Ontvangen voorschot in 2018	kosten t.l.v. 2018	projecten Nog te ontv.	31-12-2018 Te besteden
956	Kwaliteit van bestaan zichtbaar maken	Ieder(in)	1-5-2016	31-12-2018	15.000	11.000	8.839	4.000	6.161	nihil	nihil
957	Clientgericht werken, fase 3	Nederlands Jeugdinstituut	1-1-2017	31-3-2018	215.226	215.226	168.094	-2.755	44.377	nihil	nihil
959	Ontwikkelagenda 2018	Nederlands Jeugdinstituut	1-1-2018	30-6-2018	11040	0	0	11.040	11.040	nihil	nihil
962	Radicale Vernieuwing Waarde-vol Onderwijs®	Zorg4effect	1-1-2018	31-12-2018	28.121	0	0	4.067	4.067	nihil	nihil
810	Professionalisering Sociaal Werk	Sociaal Werk Nederland	1-1-2017	31-12-2018	239.870	117.605	86.276	93.764	134.681	28.501	18.913

